

NACKA TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2010-06-18
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 1383-10

SÖKANDE

Miljönämnden i Örebro kommun
Box 33200
701 35 Örebro

MOTPART

Tresam AB, 556226-6246
Fogelstad säteri
640 25 Julita

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Miljödomstolen avslår ansökan om utdömande av vite.

Dok.Id 191149

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: nacka.tingsratt@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

BAKGRUND

Miljönämnden i Örebro kommun (miljönämnden) förelade Tresam AB, ägare av fastigheten Örebro Svetslågan 13, i beslut den 16 september 2009, dnr 08-5309, följande:

1. Sanering av oljeprodukter i mark ska utföras och redovisas snarast, dock senast den 30 oktober 2009. Åtgärds målet efter saneringen är att Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) inte överskrids. Underlåtelse att vidta åtgärden innebär en förpliktelse att betala ett vite på 20 000 kr.
2. Miljökontroll ska utföras i samband med saneringsåtgärden för att säkerställa att åtgärden varit tillräcklig. Miljökontrollens syfte är att säkerställa att miljökrav och mål för mindre känslig markanvändning (MKM) uppfylls. Vid miljökontrollen ska minst följande parametrar analyseras:
 - opolära alifater >C5-C8, >C8-C10, >C10-C12, >C12-C16, >C16-C35
 - aromater: summa cancerogena PAH, summa övriga PAH, > summa C8-10, summa C10-C35.

Den som utför efterföljande miljökontroll ska vara kunnig inom området d.v.s. ackrediterad miljökontrollant. Analys av prover som uttas får endast ske på ackrediterat laboratorium.

Underlåtelse att vidta åtgärden innebär en förpliktelse att betala ett vite på 10 000 kr.

3. En rapport med redovisning av saneringens genomförande ska skickas till Miljökontoret så snart som möjligt, dock senast 1 månad efter genomförd sanering. I rapporten ska följande minst redovisas: analysresultat från efterföljande miljökontroll för att säkerställa att åtgärds målet uppnåtts, karta med platsangivning var prover tagits, foton som tas under saneringsarbetet, uppgifter om vem som mottagit den förorenade jorden samt kopior av transportdokument. Underlåtelse att vidta åtgärden innebär en förpliktelse att betala ett vite på 5 000 kr.
4. Farligt avfall i form av plåtdunk med spillolja, samt plastdunkar och oljefilter har transporterats bort. Kopia av transportdokument ska skickas till Miljökontoret snarast, dock senast den 30 oktober 2009. Underlåtelse att vidta åtgärden innebär en förpliktelse att betala ett vite på 5 000 kr.

Föreläggandet meddelades med stöd av 26 kap. 9, 14, 21 och 22 §§ miljöbalken, 10 kap. 2 och 3 §§ samt med hänvisning till 2 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken.

Beslutet vann laga kraft den 5 oktober 2009.

Den 10 november 2009 medgav miljönämnden i skrivelse till Tresam AB att redovisningstiden förlängdes till den 30 december 2009.

YRKANDEN M.M.

Miljönämnden har den 22 mars 2010 inkommit till miljödomstolen med en ansökan om utdömande av vite och yrkat att Tresam AB ska förpliktas att betala vite om 40 000 kr enligt punkterna 1-4 i miljönämndens beslut ovan.

Till stöd för yrkandet har miljönämnden anfört bl.a. följande.

På fastigheten Svetslågan 13 finns flera bilverkstäder. I samband med att miljökontoret var på tillsynsbesök på en av bilverkstäderna på fastigheten upptäcktes att det förvarades avfall, inklusive farligt avfall, utanför en källarlokal på fastigheten. Ett flertal bilar stod uppställda utanför lokalen. Det avfall som förvarades var ett stort antal bildäck, flera sopsäckar i plast med okänt innehåll, elektronikskrot, oljefilter, ett bilbatteri samt spillolja. Spilloljan förvarades i ett plåtfat på en trätrall. Ett antal smådunkar låg på marken intill. Asfalten runt spilloljefatet var tydligt påverkat av olja. Avfallet och bilarna förvarades innanför ett plåstängsel. På andra sidan stängslet finns ett grönområde som gränsar till Lillån, ca 50 meter från fastigheten.

En av hyresgästerna, **KÄG**, har i ett annat ärende blivit kontaktad av miljönämnden och fått krav om städning av gamla skrotbilar och annat skrot som fanns bakom låsta grindar. Detta är inte på samma plats som beslutet om provtagning och sanering gäller. **KÄG** har informerat miljönämnden vid tidigare kontakter att det berörda avfallet som legat till grund för miljönämndens beslut inte är hans, utan härrör från källarlokalen där en **SF** finns. Någon verksamhet är inte registrerad på **SF**.

Miljönämnden har riktat upprepade krav till de uthyrda verksamheterna och fått kämpa upprepade gånger för att få åtgärder genomförda.

Det aktuella avfallet har forslats bort från fastigheten och bilar ställts på platsen där misstanke om förorening ligger. Någon redovisning om vart avfallet tagit vägen har inte lämnats till miljönämnden.

Kravet på extern miljökontrollant ställs som försiktighetsåtgärd för att fastställa att provtagningen och eventuell sanering utförs enligt gällande regler och krav.

Miljönämnden finner inga skäl till att ändra sitt beslut om utdömmande av vite då beslutet inte följts av Tresam AB. För att säkerställa att miljönämndens krav enligt beslutet följs och undersökningar utförs anser miljönämnden att vitet ska dömas ut.

Tresam AB har bestritt miljönämndens yrkande. Till stöd för sitt bestridande har Tresam AB anfört bl.a. följande.

Vitesföreläggandet ska underkännas då Tresam AB är fel adressat. Rätt adressat är firman som bedriver verksamheten på platsen. Tresam AB bedriver ingen egen verksamhet på fastigheten utan har som miljönämnden att övervaka att de som driver verksamhet tar rimliga miljöhänsyn. Tresam AB har länge varit bekymrade för att en del hyresgäster inte sköter städning och bortforsling på ett önskvärt sett och har lämnat uppgifter till nämnden om hyresgäster samt har återkommande under årens lopp diskuterat med hyresgästerna de krav de fått från miljönämnden. I det nu aktuella ärendet har miljönämnden utan anledning riktat krav mot Tresam AB i stället för berörd hyresgäst, **SF** .

För att hjälpa hyresgästen tog Tresam AB på egen bekostnad prover för att utröna om miljönämndens krav på dyrbar sanering hade fog. Analyserna visade att inget saneringsbehov förelåg. Miljönämnden påstår då, i sin skrivelse den 10 november 2009, att saneringen ska ske på annan (närliggande) plats med annan hyresgäst,

KÅG . Miljönämnden har tidigare hävdat att problemen härrör från en bilverkstad "i en källarlokal" och detta kan endast vara S. Farajs firma.

Efter miljönämndens skrivelse uppsökte ställföreträdare för Tresam AB den nya platsen för åtgärder och pratade med **KÅG** som uppgav att han nyligen haft besök från miljönämnden som krävt åtgärder av honom. Han hade då framhållit att stor del städats bort och att återstoden inte kunde åtgärdas förrän till våren på grund av vintrigt väder. Han sade att miljönämndens representant låtit sig nöja med detta vilket ju under rådande omständigheter (vinter) föreföll rimligt och sannolikt.

Då **KÅG** drivit sin firma i lokalen sedan 1980-talet utgick vi från att miljönämnden nu insett att de hittat rätt part för saneringsdiskussioner. Avsikten var att till våren kontrollera att resterande skräp bortforslats och sedan ta kontakt med miljönämnden för att tillsammans med dem diskutera saneringsbehov med hyresgästen.

Miljönämnden ställer utan motivering krav på extern miljökontrollant. Ställföreträdaren för Tresam AB är agronom med mångårig yrkeserfarenhet inom flera närliggande områden och har samma intresse som miljönämnden, att värna om miljön.

DOMSKÄL

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken ska efterlevas. Ett föreläggande kan riktas mot verksamhetsutövare eller privatpersoner och kan förenas med vite.

Enligt 10 kap. 2 § miljöbalken åligger ansvaret för efterbehandling den som bedriver eller har bedrivit verksamhet eller vidtagit en åtgärd (verksamhetsutövaren) som har medfört skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta står enligt förarbetena i överensstämmelse med principen att förorenaren ska betala. I 10 kap. 3 § miljöbalken regleras det fall då ingen verksamhetsutövare kan utföra eller bekosta avhjälpandet av en föroreningskada. Paragrafens första stycke

behandlar fastighetsägares ansvar för efterbehandling och enligt förarbetena är ansvaret subsidiärt i förhållande till verksamhetsutövarens och inträder då det inte finns någon verksamhetsutövare som kan göras ansvarig, se prop. 1997/98:45 del 2 sid. 119 f.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Av aktuellt föreläggande och övriga handlingar i målet har inte klart framgått vilken verksamhetsutövare/hyresgäst som orsakat den aktuella föroreningen eller när den uppkommit. Miljödomstolen anser att ärendet behöver utredas ytterligare och att miljönämnden bör redovisa utredning om faktiska markförhållanden samt klargöra vilka verksamhetsutövare/hyresgäster som ansvarar för vilket avfall på fastigheten. I första hand ska föreläggandet sedan ställas till berörd verksamhetsutövare/hyresgäst.

Av ovanstående skäl finner miljödomstolen att miljönämndens ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga (DV 426)

Överklagande från sökanden senast den 9 juli 2010.

Överklagande från motpart inom tre veckor från delgivning av domen.

Prövningstillstånd krävs.

Carl-Axel Tidblom

Margaretha Bengtsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Axel Tidblom, ordförande, och miljørådet Margaretha Bengtsson. Domen är enhällig. Föredragande har varit beredningsjuristen Katrin Strömberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I MILJÖMÅL

Den som vill överklaga miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Svea Hovrätt, Miljööverdomstolen.

Överklagande från **sökanden** ska ha kommit in till miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Överklagande från **motpart** ska ha kommit in till miljödomstolen **inom tre veckor** från den dag då motparten **fick del av avgörandet**.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Miljööverdomstolen meddelar **prövningstillstånd**. Miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas,
2. anledning förekommer till ändring i det slut som miljödomstolen har kommit till, eller
3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av miljödomstolens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende miljödomstolens dom enligt klagandens mening är oriktig,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Om klaganden anlitar ombud ska ombudet sända in fullmakt i original samt uppge namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar lämnas av miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.